

גיטין ב-א

עניין: המילה: "גט"

ספר התשבי לרבי אליהו בחור

אגרת פטורין ודבירמיה (ג, ח) מתורגם אגרת גט פטורין. ובעלי התוספות (גיטין ב.) נותנים טעם למה נקרא גט לפי שיש בו שתיים עשרה שורות, וקשה לי והלא אף שאר שטרות נקראים גט כגון גט חוב שאין בו אחריות (כתובות נא), ועוד למה לא נקרא ד"ח או ה"ז או ט"ג וכולי שגם הם בגימטריא שתיים עשרה.

ספר זכרון בספר לרבי

יהושע סינגר בשם הגר"א

מזויף: תום' ד"ה המציא גט כו' אומר ר"ת משום דגט גמטריא י"ב, שמעתי כמדומה לי צ"ש הגר"א ז"ל הטעם למה בחרו בגט שאין לו ביחוד צ"ש מוקדם יאמרו ח"ד או ז"ה או י"ב שהם ג"כ מספר זה. אך משום שאין בלשון הקדש שום תיבה שתהייה שתי אותיות אלו לטופת צחוכה. להראות כי נתפרד הזוג כמו שנאמר וכתב לה ספר כריתות:

טעמא דקרא להגר"ח

קנייבסקי פרשת כי תצא

פכ"ד. א. וכתב לה ספר כריתות. כתבו בשם הגר"א ז"ל דלכך נקרא גט משום שאותיות ג"ט לא מצינו סמוכים זה לזה בכל הפסוקים ולכך הוא סימן להרחקה. וצ"ע דגם אותיות ג"ק ז"ט ז"ץ ז"ס ס"ץ לא מצאתי סמוכים בפסוקים [אבל השאר נמצאים או ישר או הפוך]. וי"ל דגט הוא הראשון שאינו סמוך, גם לפי מה שהעתיק דברי הגר"א בס' דברי אליהו מס' גיטין א"ש ע"ש.

הגהות רבי ישעיה פיק על ספר התשבי

בפסוק הראשון. קד) בשרש גט. ספר כריתות וכו' מתורגם גט פטורין וכו' ובעלי התוספות נותנים טעם למה נקרא גט לפי שיש בו שתיים עשרה שורות וכו'. ז"ל תוס' תחלת מסכת גיטין ד"ה המביא. ומה שנוהגין לכתוב י"ב שורות בגט, אומר ר"ת משום דגט בגמטריא י"ב ע"ש. א"כ גם תוס' ס"ל דעיקר שם גט הוא מתרגום ספר כריתות גט פטורין רק שרצה ליתן טעם המנהג שכותבין י"ב שורות דוקא. לזה אומר ר"ת משום דגט גמטריא י"ב הוא. ולכן במחילה מכבוד הרב המתבר לחנם כתב וקשה לי והלא אף שאר שטרות וכו' ועוד למה לא נקרא ד"ח וכו', שוב ראיתי שכוונתי לדעת הגדול א"ד ואדוני דודו זקני התי"ט ז"ל ריש מס' גיטין. ובכא"ה לא ידענא מאי קא קשיא למה לא נקרא וכו' שהרי ברור כל כמה דאפשר לאקדומי טפי עדיף, וכשרצו לתת סימן לא בחרו באות א' שאי אפשר כי אם בצירוף עוד שתי אותיות, גם באות ב' לא בחרו לתת סימן ב"י דלא מינכרא מילתא שהיא בי אדוני, ולכן מצאו ג' וצרפו לה אות ט' ונעשה גט. ודע דבשלטי

תוס' יו"ט

שהוא עושה שליח: גט. לשון ארמי. ספר כריתות מתורגם גט פטורין. ולא תשמע למ"ש המשני שהחוס' נותנים טעם שנקרא גט. לפי שיש בו י"ב שורות. ע"כ. שלא כן הוא אלא איפכא שכתבו דלפיכך נהגו לכחזר י"ב שורות כמספר גט. ואע"ג דשאר שטרות פעמים נמי קרי גט [כדמתן לקמן מ"ה. ועיין בפירוש הר"ב ר"פ נהרא דב"ב]

